NN 79/2019 (23.8.2019.), Pravilnik o pojedinim oblicima zdravstvenih usluga koje se pružaju u djelatnosti zdravstvenog turizma te standardima i normativima za njihovo obavljanje

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

1667

Na temelju članka 39. stavka 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, broj 100/18), uz prethodnu suglasnost ministra turizma, ministar zdravstva donosi

PRAVILNIK

O POJEDINIM OBLICIMA ZDRAVSTVENIH USLUGA KOJE SE PRUŽAJU U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENOG TURIZMA TE STANDARDIMA I NORMATIVIMA ZA NJIHOVO OBAVLJANJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se oblici zdravstvenih usluga koje se pružaju u djelatnosti zdravstvenog turizma te standardi i normativi za njihovo obavljanje.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1) *balneoterapija* jest primjena (liječenje) prirodnih ljekovitih činitelja pod stručnim medicinskim nadzorom

2) *helioterapija* jest primjena sunčanja u svrhu liječenja

3) *klimatski ljekoviti činitelji* su prirodni ljekoviti činitelji svojstveni nekom području (aeroterapija, helioterapija i talasoterapija)

4) *ljekovite vode* su prirodne ljekovite vode dobivene iz jednog ili više izvora koje svojim kemijskim sastavom i fizikalnim svojstvima djeluju u prevenciji, liječenju i rehabilitaciji

5) *medicinski wellness* jest organizirano provođenje medicinskih i zdravstvenih programa s ciljem prevencije i ublažavanja posljedica kroničnih bolesti, očuvanja i unaprjeđenja zdravlja i kvalitete života, a provodi ga multidisciplinarni tim zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika koji obvezno uključuje doktora medicine

6) *naftalan* jest vrsta nafte koja se primjenjuje u svrhu liječenja

7) *peloidi* su anorganske ili organske tvari nastale u geološkim ili geološko-biološkim procesima, koje se u prirodi nalaze u već usitnjenom stanju ili se jednostavnom pripravom mogu dovesti u usitnjeno stanje te se koriste u obliku blatnih ili kašastih kupelji ili obloga

8) *termomineralne vode* su prirodne vode koje u jednoj litri sadrže više od 1 g mineralnih tvari, na izvoru imaju temperaturu višu od 20 °C i/ili neku od bioloških aktivnih tvari

9) *talasoterapija* podrazumijeva iskorištavanje blagotvornog učinka mora što uključuje kupanje u morskoj vodi, boravak uz more i upijanje lokalne klime (npr. salinitet u zraku i mogućnost kupanja u morskoj vodi).

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. OBLICI ZDRAVSTVENIH USLUGA

Članak 4.

U djelatnosti zdravstvenog turizma pružaju se sljedeći oblici zdravstvenih usluga:

1. medicinske usluge
2. lječilišne usluge

3. usluge medicinskog wellnessa.

III. MEDICINSKE USLUGE

Članak 5.

Pod medicinskim uslugama iz članka 4. točke 1. ovoga Pravilnika smatraju se preventivni dijagnostički i terapijski postupci, postupci zdravstvene njege te postupci medicinske rehabilitacije.

Članak 6.

Standardi i normativi za pružanje medicinskih usluga iz članka 5. ovoga Pravilnika utvrđuju se propisima kojima se uređuje obavljanje zdravstvene djelatnosti u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme u ordinacijama, zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

IV. LJEČILIŠNE USLUGE

Članak 7.

(1) Pod lječilišnim uslugama iz članka 4. točke 2. ovoga Pravilnika smatraju se usluge kojima se pomoću prirodnih ljekovitih činitelja, uz postupke fizikalne rehabilitacijske medicine provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalističko-konzilijarna i bolnička rehabilitacija.

(2) Pod prirodnim ljekovitim činiteljima u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se dijelovi prirode koji povoljno djeluju na očuvanje i unapređenje zdravlja, poboljšanje kvalitete života te sprečavanje bolesti, liječenje, oporavak i rehabilitaciju i to: termomineralne vode, morska voda, peloidi, naftalan i klima.

Članak 8.

(1) Lječilišne usluge iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika pružaju se u lječilištima i specijalnim bolnicama koji koriste prirodne ljekovite činitelje.

(2) Standardi i normativi za pružanje lječilišnih usluga iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika utvrđuju se propisima kojima se uređuje obavljanje zdravstvene djelatnosti u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme u tim zdravstvenim ustanovama.

Članak 9.

Lječilišne usluge iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika su lječilišne usluge koje se pružaju u:

1. toplicama
2. peloidnom lječilištu
3. talasoterapijskom lječilištu
4. klimatskom lječilištu ili
5. naftalanskom lječilištu.

Članak 10.

(1) U toplicama iz članka 9. točke 1. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje termomineralne vode čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga I. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje termomineralne vode iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba – balneolog, koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar).

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost termomineralne vode, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u toplicama.

Članak 11.

(1) U peloidnom lječilištu iz članka 9. točke 2. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje peloida čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga II. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje peloida iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost peloida, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u peloidnom lječilištu.

Članak 12.

(1) U talasoterapijskom lječilištu iz članka 9. točke 3. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje morske vode čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga III. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje morske vode iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost morske vode, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u talasoterapijskom lječilištu.

Članak 13.

(1) U klimatskom lječilištu iz članka 9. točke 4. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje klimatskih ljekovitih činitelja čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga IV. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje klimatskih činitelja iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost klimatskih činitelja, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u klimatskom lječilištu.

Članak 14.

(1) U naftalanskom lječilištu iz članka 9. točke 5. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje naftalana čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga V. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje naftalana iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost naftalana, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u naftalanskom lječilištu.

V. USLUGE MEDICINSKOG WELLNESSA

Članak 15.

Pod uslugama medicinskog wellnessa iz članka 4. točke 3. ovoga Pravilnika smatraju se usluge kojima se uz primjenu preventivnih, medicinskih, dijagnostičkih i terapijskih postupaka te postupaka zdravstvene njege i medicinske rehabilitacije provode ciljani programi za očuvanje i unaprjeđenje sveukupnog zdravlja i kvalitete života.

Članak 16.

Usluge medicinskog wellnessa mogu se pružati i u ordinacijama, zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Članak 17.

(1) Standardi za pružanje usluga medicinskog wellnessa tiskani su u Prilogu VI. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Rješenje o ispunjavanju standarda i normativa za pružanje usluga medicinskog wellnessa donosi ministar na temelju zahtjeva ordinacija, zdravstvenih ustanova ili trgovačkih društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

VI. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/19-02/53
Urbroj: 534-02-1-1/5-19-21
Zagreb, 6. kolovoza 2019.

Ministar
prof. dr. sc. Milan Kujundžić, dr. med., v. r.

PRILOG I.

STANDARDI ZA TERMOMINERALNE VODE

1.1. Karakterizacije prirodne ljekovite vode

Prirodne ljekovite vode razlikuju se po kemijskom sastavu prikazanom u Tablici 1.

Tablica 1: Podjela termomineralnih voda

Biološki aktivne tvari	Dominantni ionski sastav
> od 10 mg Fe/L željezovita	> od 20 mval% Na natrijeva
> od 0,7 mg As/L arsenska	> od 20 mval% K kalijeva
> od 2 F mg/L fluorna	> od 20 mval% Mg magnezijeva
> od 1 J mg/L jodna	> od 20 mval% Ca kalcijeva
> od 5 Br mg/L bromna	> od 20 mval% HCO_3 hidrogenkarbonatna
	> od 20 mval% Cl kloridna
	> od 20 mval% SO_4 sulfatna
	> 240 mvala Na ili Cl – slanica ili slanjača
Plinovi	**Količina otopljenih tvari (mineralizacija)**
> 1 mg/L S^{--} (H_2S) sumporna	< od 1000 mg/L nemineralne
> 1000 mg/L CO_2 kiselica	> od 1000 mg/L mineralne
Radioaktivnost	**Temperatura**
> od 80 Bq/L Rn radonska	< 20°C hladna voda hladne vode
> od 3,7 Bq/L Ra radijeva	20 – 34°C hipotermna voda termalne vode
	34 – 38°C izotermna voda termalne vode
	> 38°C hipertermna voda termalne vode

1.2. Balneološko mišljenje

Stručno ispitivanje termomineralne vode (medicinsko-balneološka procjena) provodi balneolog u balneološki ovlaštenom laboratoriju, a sadrži:

1.2.1. Opis izvora i hidrološke značajke:

– opći podaci: mjesto, izvor, vrijeme ispitivanja

– ime i adresa laboratorija koji provodi ispitivanje

– popis dokumenata na kojima se temelji procjena

– procjena nađenih podataka i svake kontrolne analize

– glavni sastojci, osobito aktivni sastojci i fizikalne osobine

– tvari s toksičnim ili karcinogenim učinkom kada se koriste za liječenje ili stalno

– medicinska procjena higijensko-bakterioloških rezultata prirodnih ljekovitih činitelja

– usporedna procjena prirodnog ljekovitog činitelja na temelju empirijskih testova sa sličnim činiteljima iz zemlje u istom području ili iz drugog lječilišnog mjesta

– terapijska uporaba u liječenju (ovisno o principu liječenja)

– indikacije i kontraindikacije u odnosu na bolesti

– sažetak i procjena kategorije lječilišta.

1.2.2. Minimalne zahtjeve kod analize ljekovitih voda

Minimalni zahtjevi analize ljekovite vode uključuju:

Opće podatke:

– podnositelj zahtjeva analize ljekovite vode

– razlog i vrsta analize (analiza izvora ili punjenja)

– datum uzimanja probe i provjere mjesta

– ime i adresa ustanove koja je provela analizu, odnosno stručne osobe koja je provela analizu i dala mišljenje.

Tehnički opis izvora i hidrološki opis:

Označavanje mjesta uzimanja uzorka sadržava sljedeće podatke:

– vrijeme i mjesto uzimanja uzorka

– vremenske prilike na dan uzimanja uzorka sa podacima o tlaku zraka, temperaturi vode i temperaturi zraka u °C.

– opći položaj i nadmorska visina

– geografska širina i dužina, te ostala zapažanja

– kratki opis geološkog stanja

– podaci o izvoru ili bušotini (dubina, promjer bušenja, promjer i postavljenost cijevi i sl.)

– opis tehničkih postrojenja za vađenje i odvod ljekovite vode

– izlijevanje, odnosno izdašnost u litrima po sekundi (artetški preljev, odnosno učinak pumpi, upijanje i razina mirne površine vode).

Balneološku analizu vode

Organoleptičko ispitivanje vode:

– sastoji se od opisa mirisa, boje i mutnoće.

Fizikalno-kemijska ispitivanja:

– temperatura vode u °C pri uzorkovanju vode

– pH vrijednost vode pri uzorkovanju vode probe pri temperaturi izvora, električna vodljivost vode kod uzimanja te probe i pri temperaturi izvora, kao i pri temperaturi od 20°C u µs/cm

– isparni ostatak pri 105°C i pri 180°C

– redoks – potencijal vode pri uzimanju uzorka

– gustoća u g/cm^3

– radonska aktivnost za pri uzorkovanju u bq/l

– slobodni plinovi (kisik, dihidrogensulfid, ugljikov dioksid).

Kemijska ispitivanja:

– minimalni sadržaj kationa: natrij, kalij, amonij, magnezij, kalcij, mangan, željezo i aniona: fluorid, klorid, bromid jodid, nitriti, nitrat, sulfat, hidrogenfosfat, hidrogenkarbonat/karbonat, hidrogenslufid/sulfidbromid

– sadržaj nedisociranih tvari: silicijeva kiselina (kao H_2SiO_3) i borna kiselina (kao H_3BO_3)

– nineralizacija u mg/l, molarna koncentracija u mmol/l i ekvivalentni udjel u mval/l i mval

– sadržaj kemijskih elemenata: ukupni organski ugljik (TOC); utrošak $KMnO_4$, fenolindeks kao fenol.

1.2.3. Prirodno kolebanje sastava ljekovitih voda

Kolebanje se određuje na temelju analize termomineralnih vode kojima se utvrđuje jesu li kolebanja uzrokovana individualnim ponašanjem ljekovitog izvora ili su opravdana zbog zaštite voda.

Svakih pet godina moraju se provesti ispitivanja kako bi se utvrdilo je li se sastav termomineralne vode promijenio.

Ako kolebanja ili promjene u kemijskom sastavu ili fizičkoj kakvoći prelaze uspostavljenu razinu, vlasnik ili ovlašteni korisnik termomineralnog izvora obvezan je utvrditi uzrok.

1.3. Korištenje termomineralnih voda u balneoterapiji

Korištenje termomineralnih voda u balneoterapiji treba ograničiti jednokratno u trajanju od 30 minuta, ali se može ponoviti nekoliko puta tijekom dana pod nadzorom zdravstvenih djelatnika.

1.3.1. Higijenski zahtjevi

Termomineralna voda koristi se kao ljekoviti činitelj za terapiju, vježbe i druge vrste terapije u bazenima, tuševima, kupeljima, kao i za inhalaciju te moraju biti u skladu s općim higijensko-mikrobiološkim uvjetima iz Tablice 2. ovoga Priloga.

Zatvoreni prostori u kojima se obavlja balneoterapija moraju biti pojedinačne jedinice u skladu s odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (»Narodne novine«, br. 61/11, 128/12, 124/15, 8/16 i 77/18).

Bazenski prostori u kojima se obavlja balneoterapija moraju zadovoljavati općim uvjetima iz članaka 5., 6., 7. i 12. Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (»Narodne novine«, br. 107/12 i 88/14)..

Termomineralnu vodu koja se koristi za inhalaciju potrebno je prethodno sterilizirati. Dokumentacija sadrži podatke o temperaturi sterilizacije, tlaku i vremenu trajanja sterilizacije.

1.3.1.1. Uvjeti za termomineralnu vodu

Radi osiguranja zdravlja korisnika, fizikalni, kemijski i mikrobiološki pokazatelji termomineralne vode koja se koristi za balneoterapiju moraju ispunjavati uvjete propisane u Tablici 2. ovoga Priloga.

Uzorak je zdravstveno ispravan ako vrijednosti ispitanih pokazatelja udovoljavaju uvjetima mora iz Tablice 2. ovoga Priloga.

Tablica 2. Normativi za termomineralne vode

	Bakterije	**Granice ml**
Uvjeti za termomineralnu vodu za punjenje bazena	Ukupne koliformne bakterije	0/100 ml
	Escherichia coli	0/100 ml
	Enterokoki	0/100 ml
	Salmonella	0/1 l
	Enterovirusi	0/10 l